

Ο καθηγητής Άμικαμ Ναχμάνι, πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Bar-Ilan του Ισραήλ, αναλύει στον «Επενδυτή» τα φλέγοντα ζητήματα που μονοπωλούν το ενδιαφέρον στη Μέση Ανατολή. Αναφέρεται στις σχέσεις Ελλάδας - Ισραήλ - Κύπρου, στις γεωπολιτικές αλλαγές που επέφερε η Αραβική Άνοιξη, στην πρόσφατη σύγκρουση Ισραήλ και Χαμάς, στις επερχόμενες ισραηλινές εκλογές, στη συμμαχία Ισραήλ και ΗΠΑ, καθώς και στις τεταμένες σχέσεις του Ισραήλ με την Τουρκία. Ο καθηγητής Ναχμάνι μάς μίλησε στο περιθώριο του διεθνούς συνεδρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα τις αραβικές εξεγέρσεις, η διοργάνωση του οποίου έγινε από τον καθηγητή Ιωάννη Θ. Μάζη, πρόεδρο του Τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών.

ΣΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ
Ξ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ
gprotopapas@ependytis.gr

ΑΜΙΚΑΜ ΝΑΧΜΑΝΙ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ BAR-ILAN ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

Πολύπτυχη η συνεργασία Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ

Η Ελλάδα και το Ισραήλ πώς μπορούν να συνεργαστούν στην ανατολική Μεσόγειο;

Νομίζω ότι οι δύο χώρες έχουν όλα τα στοιχεία που χρειάζονται για να αναπτύξουν μια καλή οικονομική και πολιτιστική σχέση, καθώς και τη συνεργασία που απαιτείται προς αυτήν την κατεύθυνση. Οι δύο χώρες έχουν έναν σημαντικό όγκο εμπορικών συναλλαγών και οικονομικές σχέσεις. Επίσης, δεν υπάρχει κανένας λόγος να εμποδιστεί η συνεργασία των δύο χωρών και με την Κύπρο. Οι τρεις χώρες συνολικά συνθέτουν ένα πληθυσμό 20 εκατομμυρίων πολιτών, που μπορεί να δημιουργήσει πολλές πτυχές συνεργασίας. Η γεωπολιτική και ο τομέας της ενέργειας μπορούν να αποτελέσουν μια μόνο διάσταση στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας. Δεν είναι μόνο αυτοί, καθώς υπάρχουν και άλλοι τομείς συνεργασίας. Επισημαίνω και πάλι ότι ο κοινός πληθυσμός των 20 εκατομμυρίων έχει έναν εμπορικό όγκο συναλλαγών περίπου μισού δισ. δολ., που μπορεί να διπλασιαστεί, ακόμα και να τριπλασιαστεί.

Η Αραβική Άνοιξη άλλαξε την ισορροπία δυνάμεων στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής; Ποια είναι η στρατηγική του Ισραήλ σχετικά με την κρίση της Συρίας;

Η Αραβική Άνοιξη ανέτρεψε και εκδίωξε καθεστώτα που υπήρχαν εδώ και γενεές, αν όχι και περισσότερο. Εάν δει κανείς τι έγινε με το καθεστώς του Μουμπάρακ στην Αίγυπτο, το καθεστώς της Υεμένης, της Τυνησίας και τι γίνεται τώρα με τον Άσαντ στη Συρία, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Αραβική Άνοιξη έχει αλλάξει την ισορροπία δυνάμεων. Ωστόσο, δεν μπορεί ακόμα να προβλέψει κανείς το τι κατεύθυνση θα πάρει αυτή η αλλαγή. Το Ισραήλ ακολουθεί μια πολύ άκαμπτη και αυστηρή πολιτική σχετικά με το τι συμβαίνει τώρα στη Συρία. Μιλάμε στο σύνολό της για πολύ αυστηρή, μη παρεμβατική πολιτική στα γεγονότα της Συρίας.

Η Αίγυπτος και το Ισραήλ υπέγραψαν το 1979 μια συμφωνία ειρήνης. Θα τη σεβαστεί ο ισλαμιστής

πρόεδρος της Αιγύπτου, Μοχάμεντ Μορσί;

Εμείς ελπίζουμε ότι ο πρόεδρος Μορσί θα σεβαστεί τη συμφωνία ειρήνης, και αυτό θα είναι και προς το συμφέρον της Αιγύπτου. Η συμφωνία ειρήνης

την πρωθυπουργία;

Σχετικά με τις ισραηλινές εκλογές, όλες οι πιθανές εκτιμήσεις συντείνουν στο συμπέρασμα ότι μετά τις εκλογές του Ιανουαρίου θα συνεχίσει να κυβερνά το Ισραήλ ο ίδιος κυβερνητικός συνασπισμός και ο Νετανιάχου θα συνεχίσει να έχει την πρωθυπουργία.

«Ελπίζουμε ότι ο πρόεδρος Μορσί θα σεβαστεί τη συμφωνία ειρήνης, και αυτό θα είναι και προς το συμφέρον της Αιγύπτου. Η συμφωνία ειρήνης μεταξύ Ισραήλ και της Αιγύπτου θα πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει και να δεσπόζει. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εξυπηρετεί τα συμφέροντα και των δύο κρατών...»

μεταξύ ημών (Ισραήλ) και της Αιγύπτου θα πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει και να δεσπόζει. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εξυπηρετεί τα συμφέροντα και των δύο κρατών.

Η πρόσφατη σύγκρουση Ισραήλ και Χαμάς, σύμφωνα με τα διεθνή ΜΜΕ, φαίνεται να ανέδειξε ως νικητή την παλαιστινιακή οργάνωση. Παράλληλα, ο εξόριστος ηγέτης της Χαμάς, Χαλίμτ Μεσάαλ, επέστρεψε ύστερα από 45 χρόνια στη Λωρίδα της Γάζας. Το σχόλιό σας...

Εάν αποφάσισαν (σ.σ.: η Χαμάς) ότι θέλουν να είναι ο τελευταίος γύρος εχθροπραξιών με το Ισραήλ, είναι καλό γι' αυτούς. Εφόσον κάθονται ήσυχοι στην περιοχή τους, αφήσέ τους να χαίρονται για την εικασία αυτή που ανάφερες...

Το Ισραήλ έχει βουλευτικές εκλογές στις 22 Ιανουαρίου. Ο Μπέτζαμιν Νετανιάχου θα διατηρήσει

Η αντιπαράθεση απόψεων μεταξύ του προέδρου των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, και του πρωθυπουργού του Ισραήλ πώς επηρεάζει τις αμερικανοϊσραηλινές σχέσεις;

Η σχέση τους έχει τα πάνω και τα κάτω της. Αλλά το θέμα δεν είναι ο Ομπάμα και ο Νετανιάχου, διότι δεν αποτελούν τον μοναδικό παράγοντα των αμερικανοϊσραηλινών σχέσεων. Οι σχέσεις Ισραήλ και ΗΠΑ έχουν *raison d'etre* (λόγο ύπαρξης) και διαχωρίζονται από τις προσωπικές σχέσεις των ηγετών των δύο χωρών. Η συνεργασία μεταξύ ΗΠΑ και Ισραήλ συνεχώς επηρεάζεται από τις προκλήσεις που προέρχονται από διάφορα μέρη του κόσμου, συμπεριλαμβανομένων και της Αραβικής Άνοιξης και των γεγονότων στη Μέση Ανατολή. Οι δύο λαοί θα πρέπει συνεχώς να σκέφτονται πώς η συγκεκριμένη συμμαχία θα συνεχιστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που συντελούνται.

Τι γνώμη έχετε για τις τεταμένες σχέσεις Ισραήλ και Τουρκίας; Ο πρωθυπουργός της Τουρκίας, Ταγίπ Ερντογάν, είναι ένας από τους σφοδρότερους επικριτές της ισραηλινής πολιτικής προς τους Παλαιστίνιους.

Η Τουρκία και το Ισραήλ συνήθιζαν να έχουν μια ειδική σχέση κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90 μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 2000. Όμως, αυτό έχει αλλάξει προς το χειρότερο και όχι προς το καλύτερο. Ωστόσο, οι δύο χώρες κάνουν σημαντικές προσπάθειες για να επανέλθουν στις ομαλές σχέσεις του παρελθόντος. **Γ.Ξ.Π.**

WHO is WHO

Ο καθηγητής Άμικαμ Ναχμάνι αποτελεί μια ευρέως αναγνωρισμένη διεθνή ακαδημαϊκή προσωπικότητα. Προΐσταται του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Bar-Ilan και είναι Senior Research Associate του ισραηλινού ινστιτούτου The Besin-Sadat Center For Strategic Studies.

Είναι κάτοχος διδακτορικού από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και το αντικείμενο ερευνάς του είναι η Ανατολική Μεσόγειος, με επίκεντρο τις σχέσεις Ελλάδας, Τουρκίας και Κύπρου.

Μιλά ελληνικά και έχει συγγράψει βιβλία για την ιστορία και την εξωτερική πολιτική της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένου και ενός με τίτλο «Ισραήλ, Τουρκία και Ελλάδα: Ταραγμένες σχέσεις στην Ανατολική Μεσόγειο».

Σταθερά πρώτος στα γκάλοπ ο Νετανιάχου, παρά τα σκάνδαλα

ΤΟ ΔΗΜΟΣΚΟΠΙΚΟ προβάδισμα για τις βουλευτικές εκλογές του Ιανουαρίου διατηρεί ο πρωθυπουργός του Ισραήλ, Μπέτζαμιν Νετανιάχου, με βάση τις δημοσκοπήσεις που γίνονται τις τελευταίες ημέρες. Σύμφωνα με πρόσφατη δημοσκόπηση της εταιρείας Geocartography, ο συνασπισμός του Νετανιάχου, το Likud-

Beytenu, κερδίζει 35 έδρες στη νέα Κνεσέτ (Βουλή) σε σύγκριση με τις 42 που κατέχει. Ακολουθούν οι Εργατικοί με 17 έδρες, το Yesh Atid με 12, το κόμμα των ορθόδοξων Εβραίων Shas με 10, το United Torah Judaism και το Meretz με έξι, το United Arab List και Hadash με τέσσερις και το Balad με τρεις.

Η προεκλογική περίοδος του Ισραήλ χαρακτηρίζεται και από δύο γεγονότα που χρήζουν ιδιαίτερης αναφοράς: **α)** την επαναφορά της Τζίπι Λίβνι στην πολιτική (η πρώην ηγέτης του Kadima), η οποία σχημάτισε το δικό της κόμμα για να προσελκύσει ψήφους από τη Δεξιά και η οποία -σύμφωνα με την παραπάνω

δημοσκόπηση- λαμβάνει 7 έδρες και **β)** την παραίτηση του Άβιγκντορ Λίμπερμαν από τη θέση του υπουργού Εξωτερικών, με αφορμή τη δικαστική του δίωξη για κατάχρηση εμπιστοσύνης και απάτη. Μια εξέλιξη που αποτελεί πλήγμα για τον κυβερνητικό συνασπισμό εν όψει των πρόωρων εκλογών... **Γ.Ξ.Π.**

